

متن پرسش

سلام و عرض خسته نباشید خدمت استاد عزیز و گرامی طاعات قبول: اوّل از همه باید با زبان قاصرم از شما یک تشکر ویژه بکنم که این قدر دلسوزانه و از ته قلب می فرمودید به المیزان رجوع کنیم، و واقعا و به حقّ این کتاب شریف با بقیه کتابها فرق دارد. با خواندن این کتاب شریف آرام آرام حس می کنم معجزه بودن قرآن یعنی چه... (با این حال که از نظر برهانی کار کرده بودم که قرآن معجزه است)، لذّتی که با خواندن المیزان می برم، تا بحال انگار هیچ کجا نیافته بودم. منی که در اوایل آن هستم و همچین لذتی می برم، خوش به حال علما! چه لذتها بردند از این کتاب که تا آخر آن را خوانده‌اند. منی که در اوایل راه هستم دوست دارم عالم و آدم را خبر کنم بگویم این کتاب را بخوانید. دعای این اقلّ همیشه پشت و پناه شما خواهد بود، چرا که تاکید شما باعث شد که ما اول سراغ المیزان برویم نه تفسیر دیگر. خداوند ان شاءالله شما را از نعمات معنوی بیشتری بهره مند کند. عذر خواهم وقتتان را گرفتم. اگر اینها را نمی گفتم می مردم استاد. دو سوال خدمت شریفتان داشتم که در زیر عرض می کنم: ۱. در همین اوایل المیزان به این نتیجه به طور قاطع رسیدم که: بعضی از کتابهای تفسیر جدید با (حفظ احترام به نویسندگانشان) اصلا تفسیر نیستند، بیشتر تذکرات اخلاقی قرآنی است. به نظرم علامه طباطبایی اعلی الله مقامه الشریف، به این علت نام این کتاب را المیزان فی تفسیر القرآن گذاشتند که: واقعاّ میزان و سنجه برای تفسیر قرآن است، یعنی: تفسیر آیه به آیه معیاری است و میزانی است برای تفسیر قرآن، یعنی هیچ مفسّری «لایمکن الفرار من المیزان». آیا نظرم صحیح است یا تند رفتم؟ ۲. طبق فرمایش علامه طباطبایی: «فقد شرع تاریخ هذا النوع من بحث والتنقیر المسمی بالتفسیر من عصر نزول القرآن» شروع تفسیر را ایشان از عصر نزول قرآن می دانند و طبق آیه «و یعلمکم الكتاب و الحکمه» اثبات می کنند این ادعا را. سوال اینجاست: یعنی پیامبر اکرم (ص) اوّلین مفسّر بودند؟، یعنی طبق آیه ۱۵۱ بقره پیامبر علاوه بر تلاوت قرآن «یعلمکم الكتاب» یعنی آن را یاد می دانند و تفسیر می کردند؟ ۳. و آخرین سوال اینکه: همین قضیه دلیل بر این می تواند باشد که ما باید به مردم تفسیر بگوییم نه فقط معنی؟ التماس دعا استاد

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- هرچه هست اگر کسی با جدیّت با تفسیر قیّم «المیزان» مرتبط شود متوجه می گردد حضرت علامه «رضوان الله تعالی علیه» با مرارت های خود به چه توفیق بزرگی دست یافته اند ۲ و ۳- آری! همین طور است در آن حدّ که خداوند در خطاب به رسول خود می فرماید: «أَنْزَلْنَا

إِلَيْكَ الذِّكْرُ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (۴۴/نحل) بدین معنا که رسول خدا مأمورند تا قرآن را برای مردم تبیین نمایند. مردم حقیقتاً چنانچه نسیم تفسیری قرآن را بشنوند، به قلب قرآنی نایل می‌گردند. موفق باشید